

**Samarqand davlat universitetning Kattaqo'rg'on filiali Aniq va tabiiy fanlar fakulteti bahorgi semestr Biologiya ta'lim yo'nalishi: 3-kurs talabalariga «Gigiyena va epidimalogiya» fanidan yakuniy nazorat savollari**

**Imtihon shakli: yozma**

| No | Mavzu                                                                                | 1-QISM<br>“OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi). | 2-QISM<br>“ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi). | 3-QISM<br>“MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi). | 4-QISM<br>qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi). | 5-QISM<br>qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi). |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Kirish. Gigiyena va epidimalogiya fanining ahamiyati, vazifalari, predmeti va tarixi | Gigiyena fanining predmeti va vazifalari                                                                                                                                             | Gigiyena faning rivojlanish tarixi.                                                                                                                                                   | Epidimalogiya fanining kelib chiqish tarixi.                                                                                                                                                             | Epidimalogiya faniga tarif bering.                                                                                                                                                                                                    | Emlash vaqti ( rejas) haqida malumot bering                                                                                                                                                                                           |
| 2. |                                                                                      | O'rta osiyoda gigeniya faning rivojlanish tarixi                                                                                                                                     | Gigiyena va epidimalogiya fanining ahamiyati.                                                                                                                                         | Yuqumli kasalliklar tarqalishini oldini olish chora tadbirlari haqida malumot bering.                                                                                                                    | OITS va OIV haqida malumot bering.                                                                                                                                                                                                    | Hozirgi kunda epidemiyaga aylangan yuqumli kasalliklar haqida malumot bering..                                                                                                                                                        |

|    |                                         |                                                                               |                                                                                                         |                                                                            |                                                                                     |                                                                                                                   |
|----|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Havo gigiyenasi                         | Atmosfera havosining kimyoviy tarkibi                                         | Atmosfera havosining ifloslanishi                                                                       | Havoning fizik xossalari va ularning gigiyenik xarakterikasi.              | Havoning ifloslanish natijasida kelib chiqadigan yurak qon tomir kasalliklari.      | Havoning ifloslanishi natijasida kelib chiqadigan respirator kasalliklar.                                         |
| 4. |                                         | Atmosfera havosi sanitariya muhofazasi bo'yicha tadbirlar                     | Atmosferasi havosi tarkibida zaharli gazlarni oshishi natijasida organizmda kuzatiladigan o'zgarishlar. | Atmosfera havosining ifloslanishini oldini olishda o'simliklarni ro'li     | Havoning ifloslanishi oldini olish chora tadbirlar                                  | Atmosfera havosi ifloslanishiga qarshi kurashning rejalashtiruvchi va texnologik usullari.                        |
| 5. | Suv gigiyenasi                          | Suv gigiyenasining kimyoviy ko'rsatgichlari haqida malumot bering.            | Ichimlik suvining sifatiga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                                             | Suvning inson organizmidagi ahamiyati haqida ma'lumot bering.              | Suvning gigiyenik ahamiyati. Suvdan foydalanish haqida malumot bering.              | Ichimlik suv sifatiga qo'yiladigan talablar haqida malumot bering.                                                |
| 6. |                                         | Ichimlik suvi sifatining organoleptik ko'rsatkichlari. Haqida malumot bering. | Ichimlik suvini tozalash usullari haqida aytib bering.                                                  | Suvning kimyoviy birikmalar bilan zararsizlantirish haqida malumot bering. | Suvni fizikaviy usullar bilan zararsizlantirish haqida malumot bering.              | Suv manbalarini sanitariya himoya zonalarini. Birinchi, ikkinchi va uchunchi aylanma tizim haqida malumot bering. |
| 7. | Turar joy va jamoat binolari gigiyenasi | Turar joyning gigiyenik ahamiyati haqida malumot bering                       | Turar joy mikroiklimiga qoyiladigan gigiyenik talablar haqida malumot bering.                           | Turar joy mikroiklimida harorat talablari va hamyati haqida aytib bering.  | Turar joy majmuasining yoritilishi va shamollatish talablari haqida malumot bering. | Yoritilish talablari va akustik qulaylik haqida malumot bering.                                                   |
| 8. |                                         | Turar joy majmuasining                                                        |                                                                                                         | Gigiyenik talablarning                                                     | Jamoat gigiyenasi                                                                   | Jamoat joylarining gigiyenik                                                                                      |

|     |                                           |                                                                                           |                                                                                                                 |                                                                                   |                                                                             |                                                                      |
|-----|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
|     |                                           | istish tizimi va uning xillari haqida malumot bering                                      | Turar joy va jamoat binolarining ventilatsiya tizimi haqida malumot bering..                                    | turli soxalardagi ro'li haqida aytib bering.                                      | haqida malumot bering.                                                      | talablari haqida malumot bering.                                     |
| 9.  |                                           | Gigiyenaga rioya qilmaslik qanday virusli va infeksiyon kasalliklarni keltirib chiqaradi. | Gigiyenaga rioya qilmaslik qanday allergik reaksiyalar va nafas yo'li kasalliklar kelib chiqishiga olib keladi. | Nafas yo'li kasalliklarining oldini olish chora tadbirlari haqida malumot bering. | <b>SHaxar qurilishiga qo'yiladigan gigiyenik talablar.</b>                  | Qishloq qurilishiga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                 |
| 10. | Ovqatlanish gigiyenasi                    | Ovqatlanish gigiyenasi haqida malumot bering.                                             | Sog'liqni saqlashda ratsional ovqatlanishning ahamiyati.                                                        | Ovqatlanish rejimi haqida ma'lumot bering.                                        | Oqsillarning biologik va ozuqaviy ahamiyati haqida malumot bering.          | Yog'larning biologik va ozuqaviy ahamiyati haqida malumot bering.    |
| 11. |                                           | O'simlik va hayvon maxsulotlaridan zaharlanish haqida malumot bering.                     | Umumiy ovqatlanishga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                                                           | Kundalik sanitariya nazorati. Haqida malumot bering                               | Ovqatdan zaharlanish haqida malumot bering.                                 | Uglevodlarning biologik va ozuqaviy ahamiyati haqida malumot bering. |
| 12. | Shaxsiy gigiyena, kiyim kechak gigiyenasi | Shaxsiy gigiyenaga rioya qilish to'g'risida malumot bering.                               | Chiniqtirish haqida ma'lumot bering.                                                                            | Kiyim kechakga bo'lgan gigiyenik talablar.                                        | Teri parvarishida cho'milishning ahamiyati.                                 | Poyabzalga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                          |
| 13. |                                           | Stafilokok intoksikatsiyasi orqali ovqatdan zaharlanish.                                  | Mikroblar yordamida ovqatdan zaharlanish haqida malumot bering.                                                 | Botulizm - haqida malumot bering.                                                 | Zararli o'simliklar yordamida ovqatdan zaharlanish                          | <b>Pestitsitlardan zaharlanish haqida malumot bering.</b>            |
| 14. | Mehnat gigiyenasi                         | Mehnat gigiyenasining vazifalari.                                                         | Korxonalaridagi zaharli birikmalar, va ularni oqibatida zaharlanish haqida malumot bering.                      | Toliqishga qarshi kurashish va mehnat jarayonini to'g'ri tashkil qilish.          | Mehnat jarayonida inson organimid a ro'y beradigan funksional o'zgarishlar. | Gavda vaziyatiga bog'liq kasb kasalliklar haqida malumot bering.     |
| 15. |                                           | Sanoatda zaharlanishni oldini olish chora tadbirlari haqida malumot bering.               | Kon sanoatida mehnat gigiyenasi haqida malumot bering.                                                          | Shovqinning organizimga tasiri va uni oldini olish chora tadbirlari.              | Chang va uning organizimiga tasiri haqida malumot bering.                   | Tebranish kasalligi haqida malumot bering.                           |
| 16. | Bolalar va o'smirlar gigiyenasi           | Bolalar va o'smirlar gigiyenasining maqsadi va ahamiyati to'g'risida                      | Bolalarning taraqqiyot davri haqida ma'lumot bering.                                                            | Bolalik davrining bosqichlari haqida malumot bering.                              | O'quv mashg'ulotlar gigiyenasi haqida malumot bering.                       | Bolalar muassalari jihozlash gigiyenasiga qo'yiladigan               |

|     |                                                                                        |                                                                                    |                                                                                          |                                                                                                     |                                                                                          |                                                                                                                  |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                        | ma'umot bering                                                                     |                                                                                          |                                                                                                     |                                                                                          | talablar.                                                                                                        |
| 17. |                                                                                        | Ovqatdan zaharlanishni oldini olish chora tadbirlari haqida malumot bering.        | Yozgi dam olish oromgohlariga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                           | Bolalarda umurtqa pog'onasining rivojlanishi va unda kuzatladigan buzqliklar haqida malumot bering. | O'quv binosiga qo'yiladigan gigiyenik talablar haqida malumot bering.                    | Maktab binosini rejalashtirish va unga qo'yiladigan gigiyenik talablar.                                          |
| 18. |                                                                                        | Epidimalogiya fanining tarifi va tisqacha ratixi haqida malumot.                   | Epidemik jarayon to'g'risida malumot bering                                              | Epidemik jarayonning tarkibiy qismlari haqida aytib bering.                                         | Infeksiya manbai nima va uning asosiy tarkibiy qismlari haqida malumot bering.           | Imunitetning epidemik jarayonga tasiri qnday amalga oshadi                                                       |
| 19. | Epidemik jarayonlar to'g'risida ta'limot.                                              | Infeksiya tarqalishning asosiy bosqichlari va uning xususiyatlarinin tushuntiring  | Karantin va izolyatsiya choralarining epidemik jarayoni to'xtatishdagi ahamiyati nimada. | Kasallik tarqalishining tabiiy- geografik omillari epidemik jarayonga qanday tasir ko'rsatadi.      | Sporodik, epidemik, pandemik kasalliklarni farqlari, ularning xususiyatlari qanday.      | Infeksiya tarqalishining asosiy bosqichlari va uning xususiyatlarini aytib bering                                |
| 20. | Epidemiyaga qarshi kurashish chora-tadbirlari.                                         | Epidemiyaga qarshi kurashishda emlashning ahamiyati.                               | Yuqumli kasalliklarning tarqalishini kamaytirish bosqichlari.                            | Karantin va izolyatsiya choralari epidemiyaning tarqalishidagi ro'li haqida malumot.                | Epidemiyaga qarshi kurashda davlat organlarining ro'li haqida malumotlar.                | Epidemiyaning nazorat qilishda sanitariya va gigiyena qoidalarning o'rni qanday shu haqida malumot bering.       |
| 21. | Yuqumli kasalliklarni tarqalishida hayvon va kemiruvchilarning epidimalogik ahamiyati. | Salmanelyoz kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.    | Kuydurgu kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | O'lat kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.               | Quturish kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | Brutsellyoz ( Qo'tir kasalligi ) kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. |
| 22. |                                                                                        | Sibir Cherkovi kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | Gemoragik isitima kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.    | Yuqumli kasalliklarni oldini olishda profilaktik chora tadbirlar ( hayvon va                        | Hayvonlar orqali yuqadigan yuqumli kasalliklarni oldini olish chora tadbirlari           | Listerioz kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.                        |

|     |                                                                                                |                                                                                                |                                                                                                               |                                                                                             |                                                                                                                |                                                                                                                   |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                |                                                                                                |                                                                                                               | kemiruvchilardan yuqadigan kasalliklarda)                                                   |                                                                                                                |                                                                                                                   |
| 23. | Yuqumli kasalliklar qo'zg'atuvchilarni tarqatuvchi bo'g'imoyoqlilarning epidimalogik ahamiyati | Bezgak kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.         | Toshmali tif, Brill kasalligi kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | Quturish kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.    | Tulyaremiya ( quyon sitimasi ) kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | Qirim - kongo gemorragik istimasi kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. |
| 24. |                                                                                                | Laym kasalligi kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering. | Denge - istimasi kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.              | Bo'g'imoyoqlilar orqali yuqadigan kasalliklardan himoyalash usullari haqida malumot bering. | Malariya kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.                       | Sariq istima kasalligini kelib chiqishi, tarqalishi, yuqush mexanizmi haqida malumot bering.                      |
| 25. | Dezinfektsiya, dezinseksiya va deratizatsiya.                                                  | Dezenfeksiya atamasi haqida malumot bering                                                     | Profilaktik dezinfeksiya haqida malumot bering                                                                | Dezenfeksiya usullari haqida malumot bering,                                                | Dezensektsiya haqida malumot bering.                                                                           | Dezensektsiya usullari haqida malumot bering,                                                                     |
| 26. |                                                                                                | Profilaktik va o'choqli dezinseksiya haqida malumot bering.                                    | Deratizatsiya haqida malumot bering.                                                                          | Deratizatsiya turlari haqida malumot bering                                                 |                                                                                                                | Faol va passiv imunitet haqida malumot bering.                                                                    |
| 27. | Profilaktik emlash.                                                                            | Tirik va o'dirilgan vaksinalar haqida malumot bering.                                          | Kimyoviy va gen injineryasi vaksiniyalari haqida malumot.                                                     | Emlash turlari haqida malumot bering.                                                       | Emlashning afzalliklari haqida malumot bering.                                                                 | Emlash jarayoni qanday amalga oshiriladi.                                                                         |
| 28. |                                                                                                | Gipatitga qarshi emlash haqida malumot bering                                                  | Difteriyaga qarshi emlash jarayoni.                                                                           | Qoqsholga qarshi emlash.                                                                    | Qizamiq va grippga qarshi emlash.                                                                              | Emlash jarayonlarni olib borish bosqichlari haqida malmor bering.                                                 |
| 29. | Tuproq gigiyenasi                                                                              | Tuproq gigiyenasining ahamiyati                                                                | Tuproqning tuzulishi va gigiyenik ahamiyati                                                                   | Tuproqning kimyoviy tarkibi haqida malumot bering.                                          | Tuproqning ifloslanishi uning oldini olish chora tadbirlari.                                                   | Tuproqning ifloslanishi natijasida kelib chiqadigan kasalliklar.                                                  |
| 30. |                                                                                                | Fitoremediasiya va bioremediasiya haqida malumot bering.                                       | Tuproq ifloslanishi natijasida kelib chiqadigan allergik kasalliklar.                                         | Chiqindilarni zararsizlantirishda tuproqning roli                                           | Tuproqni fizik usullarda tozzalash haqida malumot                                                              | Tuproqni ifloslanishda kimyoviy moddalar (                                                                        |

|  |  |  |  |                           |         |                                                               |
|--|--|--|--|---------------------------|---------|---------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  | <i>nimalardan iborat.</i> | bering. | gerbitsid va pestitsidla)ning<br>ro'li haqida ma'lumot bering |
|--|--|--|--|---------------------------|---------|---------------------------------------------------------------|